

Övning-Störning i elektroniska kommunikationer

Tryggt och säkert – 2017

Övning-Störning i elektroniska kommunikationer

Innehåll

Inledning	4
Övningsbestämmelser seminarieövning	4
Övningens namn: Störning av elektroniska kommunikationer	4
Datum och tid för övningens genomförande: 2017-10-26.....	4
Syfte:	4
Avgränsning:.....	4
Mål:	4
Målgrupp:	5
Förkunskaper:.....	5
Format:	5
Övningsledning.....	5
Logistik:	5
Övningslokal:	5
Övningsmateriel:	5
Seminarieövning	6
Inledning	6
Grundscenario	6
Ramfakta och ramfaktorer	6
Momentbeskrivning nr 1	6
Syftet med momentet.....	6
Tidsförhållanden.....	6
Aktörer	6
Händelse	6
Moment 1	6
INSPEL.....	7
Momentbeskrivning nr 2	7
Syftet med momentet.....	7
Tidsförhållanden.....	7
Aktörer	7

Händelse	7
Moment	7
INSPEL.....	8
Momentbeskrivning nr 3.....	8
Syftet med momentet.....	8
Tidsförhållanden.....	8
Aktörer	8
Händelse	8
Moment	8
Momentbeskrivning nr 4	8
Syftet med momentet.....	8
Tidsförhållanden.....	8
Aktörer	9
Händelse	9
Moment	9

Inledning

Övningsbestämmelser seminarieövning

Övningens namn: Störning av elektroniska kommunikationer

Datum och tid för övningens genomförande: 2017-10-26

Syfte:

Syftet är att utifrån ett scenario öva på att dela data, skapa lägesbilder och fatta beslut samt kommunicera med Länsstyrelsen och medborgare. Följande delar kommer att ingå i träningstillfället:

- Kommunerna - dela information med varandra
- Kommunerna - informera medborgare
- Kommunerna - dela information med länsstyrelsen
- Länsstyrelsen ska utifrån kommunernas läges bild skapa en samlad lägesbild (Informations orienterad Lägesbild, Geografisk) för att kunna bedöma och fördela resurser utifrån den information som kommer från kommunerna.

Syftet med träningstillfället är även att utvärdera följande delar från arbetet som genomförts inom ramen för Tryggt och Säkert projektet:

- Nyttan av att ha förberett en karta med relevant information för en viss händelse
- Nyttan av att använda gemensam kartografi
- Nyttan av att använda gemensam datastruktur och gemensamma koder (gemensam standard) vid utbyte av geografisk krisinformation.

Avgränsning:

Vid träningstillfället kommer inte WIS att användas då WIS i dagsläget inte är anpassat för att utbyta geografisk information annat än i form av icke georefererade bilder. Det kommer dock en ny version av WIS inom kort där det blir möjligt att även skicka med filer, som t ex shapefiler, tillsammans med lägesbilden. För att redan nu kunna träna på utbyte av geografisk data kommer vi vid träningstillfället att använda skype och e-post.

Vid en verklig händelse av den typen som tränas hade hela kommunens krisledningsgrupp medverkat, vilket hade gjort det möjligt att skapa en samlad lägesbild för kommunen. I det här fallet avgränsar vi oss till att träna på delar av arbete med att skapa lägesbild kopplat till användande av geografisk information för att lösa ett par frågeställningar.

Lägesbild under denna träning kommer enbart innefatta GIS-underlag.

Mål:

Deltagande aktörer har kunskap om hur en lägesbild skapas som underlag för beslut och information – externt och internt – samt hur den kommuniceras.

Deltagande aktörer har kunskap om hur geografisk information och kartor kan användas som en del i framställandet av egen organisations lägesbild.

Deltagande aktörer har kunskap om hur geografisk information och kartor utbyts med andra organisationer för att skapa en samlad lägesbild.

I målet med övningen ingår följande delar till viss del, men huvudfokus kommer inte ligga här:

Deltagande aktörer har kunskap om hur beslut fattas för att inrikta arbetet.

Deltagande aktörer har kunskap om hur en analys av en händelse görs för att kunna bedöma vilket behov det finns av inriktning och samordning.

Deltagande aktörer har kunskap om hur inhämtning och sammanställning av underlag går till för att fatta beslut och hur dessa kommuniceras.

Målgrupp:

Personal som ingår i organisationen för krisberedskap, personal med GIS-/GIT-/geodatakompetens, räddningstjänst, representanter från verksamheter som berörs av aktuellt krisscenario.

Förkunskaper:

Kännedom om egen organisation och dess krisorganisation och planering.

Format:

Seminarieövning.

Övningsledning:

Spelledare, Utvärderingsledare

Logistik:

Se checklista.

Övningslokal:

Konferensrum som bokas av den kommun som är värd för seminarieövningen

Övningsmateriel:

Organisationens krisberedskapsplan.

Seminarieövning

Inledning

Grundscenario

En sammanslutning av internationella hackers har genomfört en massiv attack mot samtliga svenska internetleverantörer inklusive Telia. De har lyckats ta sig in i leverantörernas system och planterat virus som krypterar innehållet och låser såväl servrar som datorer. Dessa hackers kräver att de drabbade måste betala en lösensumma för att komma åt innehållet. Givetvis ger inte de svenska internetleverantörerna inte efter för kraven och internet ligger ner i hela Sverige.

Ramfakta och ramfaktorer

Se bilaga

Momentbeskrivning nr 1

Syftet med momentet

Deltagande aktörer ska framställa lägesbild vid samhällsstörning. Lägesbilden ska ligga till grund för bedömning och beslut. Momentet fokuserar på intern kommunikation och beslutsfattande.

Tidsförhållanden

Presentera uppgiften: 5 min.

Arbeta med inspelen 1–3: 20 min.

Redovisa svaret: 20 min.

Total tid för momenten: ca 45 min.

Aktörer

Kommuner

Händelse

Lägesbild – samlad lägesbild som ligger till grund för bedömning och beslut.

Moment 1

Trots ihärdiga försök att få igång internettrafiken ligger internet fortfarande nere efter 48 timmar. Det råder akut brist på kontanter då alla bankomater och kontantuttagsautomater är ur funktion. Det är inte möjligt att genomföra betalningar med kort eller Swish. Medborgarna har därmed problem framförallt med att kunna köpa livsmedel och drivmedel. Bankerna har inte längre några kontanter att tillhandahålla genom direktuttag och har därför stängt. Folk är mycket upprörda och det råder upploppsstämning på många platser. Polisen har rapporterat in problem på följande platser:

Luleå: OK macken
Handelsbanken
Polisen

Boden: OK macken
Handelsbanken
Polisen

Kalix: OK macken
Handelsbanken
Polisen

INSPEL

1.1. Vilken övrig information behövs för att beskriva den aktuella lägesbilden?

1.2. Vad skulle ni kommunicera i det här läget? Till vem? På vilket sätt?

Momentbeskrivning nr 2

Syftet med momentet

Deltagande aktörer ska framställa lägesbild vid samhällsstörning. Lägesbilden ska ligga till grund för bedömning och beslut. Momentet fokuserar på intern kommunikation och beslutsfattande.

Allmänheten hanteras i moment nr 4.

Tidsförhållanden

Presentera uppgiften: 5 min.

Arbeta med inspelen 1–3: 20 min.

Redovisa svaret: 20 min.

Total tid för momenten: ca 45 min.

Aktörer

Kommuner

Händelse

Lägesbild – samlad lägesbild som ligger till grund för bedömning och beslut.

Moment

Polisen vill stänga av ett område med 500 meters radie kring dessa problempunkter. Analysera om det finns några hinder för avspärningarna.

INSPEL

1.1. Vilken övrig information behövs för att beskriva den aktuella lägesbilden?

1.2. Vad skulle ni kommunicera i det här läget? Till vem? På vilket sätt?

Momentbeskrivning nr 3

Syftet med momentet

Deltagande aktörer ska framställa lägesbild vid samhällsstörning. Lägesbilden ska ligga till grund för bedömning och beslut. Momentet fokuserar på extern kommunikation med länsstyrelsen.

Allmänheten hanteras i moment nr 4.

Tidsförhållanden

Presentera uppgiften: 5 min.

Arbeta med inspelen 1–3: 20 min.

Redovisa svaret: 20 min.

Total tid för momenten: ca 45 min.

Aktörer

Samtliga deltagande aktörer.

Händelse

Lägesbild – samlad lägesbild som ligger till grund för bedömning och beslut.

Moment

Internetleverantörerna börjar få ordning på läget. Det finns nu delar av kommunerna som åter har tillgång till Internet. Skapa karta. Beräkna antalet personer som fortfarande saknar Internet. Har områden med bankomater åter internet.

- Lägesbilden i form av geografiska skikt, t ex shape eller TAB ska förberedas för att kunna skickas till länsstyrelsen.
- Uppgifter om var skikten skall skickas meddelas vid samverkanskonferensen kl 13:00.

Momentbeskrivning nr 4

Syftet med momentet

Deltagande aktörer ska utbyta lägesbild med allmänheten.

Tidsförhållanden

Presentera uppgiften: 5 min.

Arbeta med inspelen 1–3: 35 min.

Redovisa svaret: 20 min.

Total tid för momenten: ca 60 min (inkl kaffe).

Aktörer

Samtliga deltagande aktörer.

Händelse

Lägesbild – samlad lägesbild som ligger till grund för bedömning och beslut.

Moment

Utifrån den uppkomna situationen behöver allmänheten informeras om läget. Resonera kring följande frågor:

- Vad vill ni informera allmänheten om i det här läget?
- Finns det information som allmänheten skulle ha behövt redan innan händelsen inträffade?
- Hur ska informationen nå ut? Vilka kanaler ska användas?